

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Białymstoku**

Białystok, dnia 3 listopada 2010 r.

**Pan
Czesław Jakubowicz
Wójt Gminy
Juchnowiec Kościelny**

LBI-4101-17-01/2010
P/10/098

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku przeprowadziła w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Juchnowcu Kościelnym (zwanym dalej „GOPS” lub „Ośrodkiem”) kontrolę wykonywania przez GOPS zadań organu właściwego wierzycielowi alimentacyjnemu, w okresie od 1 sierpnia 2008 roku do 30 września 2010 roku oraz zadań organu właściwego dłużnikom alimentacyjnym, w latach 2007 – 2010 (do 30 września).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole kontroli, podpisanym 15 października 2010 roku oraz nieprawidłowościami stwierdzonymi w działalności jednostki podległej Panu Wójtowi, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli oceniła negatywnie wykonywanie przez GOPS zadań organu właściwego wierzycielowi alimentacyjnemu i organu właściwego dłużnikom alimentacyjnym². Podstawą tej oceny były nieprawidłowości w wydawaniu decyzji o przyznaniu świadczeń alimentacyjnych oraz w podejmowaniu działań mających na celu poprawę skuteczności egzekucji należności alimentacyjnych. Stwierdzono m.in., że:

- a) siedem z 40 poddanych analizie świadczeń alimentacyjnych przyznano na podstawie niekompletnych wniosków (brakowało danych osób zobowiązanych do alimentacji w dalszej kolejności, zaświadczeń o wieku osoby uprawnionej lub zaświadczeń

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701, ze zm.

² w załączeniu kopia wystąpienia pokontrolnego, skierowanego do kierownika Ośrodka.

- o dochodzie każdego członka rodziny osoby ubiegającej się o świadczenie), co stanowiło naruszenie art. 15 ust. 3 pkt 3 i ust. 4 pkt 1 i 3 lit. a ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów³ (zwanej dalej „ustawą”);
- b) 13 spośród 40 badanych decyzji o przyznaniu świadczeń alimentacyjnych wydano po upływie miesięcznego terminu do załatwienia sprawy (przekroczenie terminu wynosiło od 4 do 58 dni), wyznaczonego art. 35 §§ 1-3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego⁴ (zwanej dalej „k.p.a.”);
- c) cztery z dziesięciu wniosków o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych, przewidzianych w art. 4 ust. 1 ustawy, złożono w 2008 roku do organów właściwych dłużnika z opóźnieniem od 9 do 34 dni w stosunku do terminu określonego w art. 35 §§ 1-3 k.p.a.;
- d) trzykrotnie komornikom sądowym przekazano informacje istotne dla skuteczności egzekucji po upływie od 42 do 154 dni od daty przeprowadzenia wywiadu środowiskowego, tj. z naruszeniem terminu przewidzianego w art. 35 §§ 1-3 k.p.a., zaś w jednym przypadku takich informacji w ogóle nie przekazano, czym naruszono postanowienia art. 3 ust. 7 ustawy;
- e) po upływie okresu świadczeniowego 2008/2009 decyzje o zwrocie należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego wydano jedynie 10 spośród 67 zarejestrowanych dłużników, naruszając w ten sposób postanowienia art. 27 ust. 2 ustawy;
- f) dłużnikom wystawiono tylko siedem tytułów wykonawczych, którymi objęto kwotę 43.560 zł z 337.662 zł należności na dzień 30 września 2009 roku, co stanowiło naruszenie obowiązku wynikającego z § 3 ust. 1, § 5 ust. 1 i § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji⁵;
- g) działania wobec 29 spośród 60 objętych analizą dłużników podejmowane były ze znaczną zwłoką w stosunku do miesięcznego terminu, określonego w art. 35 §§ 1-3 k.p.a.. I tak:
- w stosunku do 20 dłużników działania podjęto po upływie miesięcznego terminu od otrzymania wniosku od organu właściwego wierzyciela w tej sprawie (opóźnienia wynosiły do 117 dni),

³ Dz. U. z 2009 r. Nr 1 poz. 7 ze zm.

⁴ Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.

⁵ Dz. U. Nr 137, poz. 1541 ze zm.

- 10 z 21 wywiadów alimentacyjnych przeprowadzono z opóźnieniem wynoszącym od 1 do 240 dni,
 - w siedmiu przypadkach informacje zebrane w trakcie 21 wywiadów alimentacyjnych oraz wynikające z odebranych oświadczeń majątkowych przekazano komornikom sądowym po upływie od 34 do 212 dni od daty przeprowadzenia wywiadu;
- h) nierzetelnie sporządzono trzy z ośmiu sprawozdań z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, a kolejne dwa sprawozdania sporządzono z sześć i jednodniowym opóźnieniem w stosunku do terminu określonego w § 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 września 2008 r. w sprawie sprawozdań z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów⁶.

Główną przyczyną nieprawidłowości stwierdzonych w GOPS było powierzenie jednej osobie wszystkich zadań związanych z rozpatrywaniem, wypłacaniem, jak również prowadzeniem postępowań wobec dłużników alimentacyjnych.

Ponadto – mimo niskiej skuteczności egzekucji należności z tytułu wypłaconych świadczeń alimentacyjnych (wyegzekwowano 163,2 tys. zł, tj. 13% należności z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego oraz na podstawie nieobowiązującej już ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej⁷) – Pan Wójt nie zgłosił do biura informacji gospodarczej dłużników alimentacyjnych, których zaległości przekraczały sześć miesięcy, mimo takiego obowiązku, wprowadzonego 14 czerwca 2010 roku postanowieniami art. 8a ustawy⁸.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) podjęcie działań w celu wyeliminowania nieprawidłowości w zakresie wykonywania przez GOPS zadań związanych z realizacją ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- 2) zgłoszenie do biura informacji gospodarczej dłużników alimentacyjnych, których zaległości przekraczają sześć miesięcy.

⁶ Dz. U. Nr 173, poz. 1075

⁷ Dz. U. Nr 86, poz. 732 ze zm.

⁸ Do 14 czerwca 2010 r. organ właściwy wierzyciela – na mocy art. 7 ust. 2a ustawy z dnia 14 lutego 2003 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych (Dz. U. Nr 50, poz. 424 ze zm.) - miał możliwość zgłaszania do tego biura dłużników alimentacyjnych.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje od Pana Wójta, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wniosków lub o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków, lub o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Wójtowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli
z up.
Agata Katarzyna Ciupa
WICEDYREKTOR